

MATERION SGILIAU DYFODOL SYDD
YN EFFEITHIO AR SECTORAU
DIWYDIANNOL YNG NGHYMRU

Y Sector Modurol

Crynodeb Gweithredol

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn un mewn cyfres a gomisiynwyd gan Fforwm Ymchwil Cymru i Sgiliau'r Dyfodol. Bwriad cyffredinol y prosiect yw ymestyn ac ategu'r gwaith a ddechreuwyd gan brosiect gwreiddiol Sgiliau'r Dyfodol Cymru, oedd yn defnyddio data arolygon a rhagolygon i ragweld beth oedd yr anghenion cyffredinol yng Nghymru. Mae'r prosiect presennol yn ychwanegu astudiaethau o'r angen am sgiliau galwedigaethol yn y dyfodol o fewn sectorau allweddol yng Nghymru. Mae pob astudiaeth sector yn seiliedig ar ymchwil ddesg a chyfweiliadau ansoddol gydag ymarferwyr a chyflogwyr, a bwriad pob astudiaeth yw darparu braslun o'r sector, y materion sy'n ymwneud â sgiliau a'r hyn y gellir ei wneud nawr ac yn y dyfodol er mwyn cryfhau'r sector ymhellach.

Mae busnesau a chyflogwyr ym mhob un o'r sectorau a astudiwyd wedi mwynhau llwyddiant aruthrol; dyna pam y daeth y sectorau hyn yn bwysig i Gymru. Ni ddylai'r sylw a roddwn i sgiliau cyfredol daflu cwmwl dros y cyraeddiadau hyn na phenderfyniad pawb dan sylw i gwrdd â'r her sydd o'u blaenau.

Proffil o'r Sector

Mae'r adroddiad hwn yn delio â gweithgarwch y diwydiant moduron o safbwynt cynhyrchu yn unig; nid yw'n delio ag adwerthu na gofal ar ôl prynu.

Mae sawl cryfder eisoes yn perthyn i'r sector Cynhyrchu Moduron yng Nghymru. Mae dros 80 cwmni cynhyrchu sylweddol yn perthyn i'r sector, yn rhannol oherwydd buddsoddiad mewnol parhaus yng Nghymru, ac mae'r mwyafrif yn y De Ddwyrain ac yn ardal Abertawe/Llanelli, gyda grŵp llai yn y Gogledd, yn bennaf yn ardal Wrecsam a Glannau Dyfrdwy. Yng Nghanolbarth Cymru, ceir ychydig o gyflogwyr sy'n arwyddocaol yn eu hardal leol. Mae'r sector yn cyflogi o leiaf 16,000 o bobl ac (yn dibynnu'n rhannol ar y diffiniad) mae amcangyfrifon yn awgrymu y gallai fod cymaint â 26,000. Mae cyflogaeth yn y sector yng Nghymru yn ffurfio cyfran fwy o gyflogaeth yn sector y DU yn ei gyfanrwydd na'r cyfartaledd ar gyfer sectorau Cymru.

Mae cyfleoedd i ddenu buddsoddiad pellach i rai safleoedd, ac mae rhagolwg diweddar ar gyfer y sector yn dangos twf mewn cyflogaeth dros y deng mlynedd nesaf. Mae hyn yn groes i'r rhagolwg o ddirywiad mewn cyflogaeth yn sector y DU yn gyffredinol, a dylai fod o fudd i Orllewin Cymru a'r Gogledd yn arbennig.

Fodd bynnag, mae'r sector hefyd yn wynebu nifer o heriau yn y tymor byr a'r tymor canolog:

- tebygolrwydd y bydd y galw gan Rover/Phoenix yn lleihau;
- bydd y cwmnïau cynhyrchu mawr a'u cadwynau cyflenwi yn dod yn gryfach ar draws y byd;
- camau rheoleiddio ac ymgyrchoedd gan ddefnyddwyr megis y protestiadau presennol yn erbyn prisiau tanwydd;
- galw am gostau is a chynnyrch gwerth ychwanegol uwch.

Mae gwybodaeth gan y WDA yn dangos bod 34 o gyflenwyr blaenorol Rover yn cyflogi oddeutu 12,000.

Un ymateb i her y dyfodol yw'r diddordeb mewn technegau fel Cynhyrchu Di-wastraff; ond bydd angen datblygu cynnyrch newydd, a ffurfio cynghreiriau a chadwynau newydd hefyd er mwyn sicrhau twf yn y farchnad fyd-eang sy'n datblygu o hyd.

Goblygiadau o safbwynt Sgiliau

Mae'r newidiadau sy'n digwydd yn y sector wedi gorfodi nifer o ddatblygiadau a fydd yn effeithio ar yr angen am sgiliau yn y dyfodol:

- timau aml-sgil ar gyfer cynhyrchu gwerth ychwanegol uchel, hyblyg;
- datblygu sgiliau Lefel 3 ymhellach ar gyfer goruchwyllo, arwain timau;
- mwy o bwyslais ar sgiliau lefel uwch (Lefel 2) wrth ymuno â'r sector, a datblygiad dilynol;
- mae sgiliau cyffredinol yn brin ar bob lefel;
- mae angen mwy o sgiliau Lefel 4 a 5, gan gynnwys sgiliau mewn meysydd technegol ar gyfer Ymchwil a Datblygiad a datblygu cynnyrch/marchnadoedd.

Sgiliau Rheoli a Thechnoleg Gwybodaeth

Mae'r goblygiadau o safbwynt sgiliau nad ydynt yn alwedigaethol yn cynnwys:

- mwy o bwyslais ar sgiliau rheoli er mwyn datblygu strategaeth a chynghreiriau byd-eang;
- canolbwyntio mwy ar yr angen am sgiliau technoleg gwybodaeth gan gynnwys datblygu masnachu ar y we.

Gweithredu ynghylch Sgiliau

Bu grŵp blaengar o fewn yn y sector, Fforwm Moduron Cymru, yn gweithio i ymdrin â llawer o'r materion uchod. Themâu allweddol y mae angen gweithredu arnynt yw:

- cefnogi'r newid i ddulliau cynhyrchu di-wastraff, ar lefel reoli a lefel broffesiynol;
- datblygu sgiliau marchnata a strategaeth o safon uchel;
- cefnogi'r dasg o ddatblygu sgiliau ar gyfer cynhyrchu di-wastraff;
- datblygu arweinwyr timau;
- datblygu sgiliau yn y gadwyn gyflenwi, yn enwedig mewn busnesau bach a chanolog;
- ymdrin â materion sy'n ymwneud â sgiliau sylfaenol, yn y gweithlu ac ymhlith pobl sy'n ymuno o'r newydd;
- gwella'r parodrwydd i weithio ymhlith aelodau newydd o'r gweithlu ar bob lefel;
- darparu llwybr dyrchafiad o fewn y gweithlu;
- denu ymgeiswyr newydd i'r sector;
- gwella'r ffordd y mae sgiliau defnyddio ac ymarfer technoleg gwybodaeth yn cael eu darparu a'u datblygu yn y sector;
- ymdrin â rhai meysydd penodol lle mae prinder sgiliau galwedigaethol.

Mae rhagor o argymhellion manwl ar gyfer gweithredu a chynnal ymchwil bellach i'w gweld yn y prif adroddiad, ond dyma grynodedd ohonynt isod.

Themâu ac Argymhellion

Rhif y Thema	Rhif Arg.	Cam Gweithredu	Amserlen	Prif Bartneriaid
1	1a	Ffurio gweithgor traws-sector ar dechnegau di-wastraff sy'n cysylltu â mentrau sydd eisoes yn bodoli.	O 2000	Fforymau amrywio
2	2a	Rhannu arferion gorau fel rhan o ddarpariaeth mewn-swydd AU ac AB	2001	AU/AB/ Cyflogwyr/CETW
	2b	Datblygu rhwydwaith gwybodaeth sy'n canolbwyntio ar y farchnad moduron yng Nghymru (ar y We)	2001	Cyflogwyr/WDA
3	3a	Adolygu cymwysterau galwedigaethol i gadarnhau a ydynt yn berthnasol i gynhyrchu di-wastraff	2001/02	Corff Hyfforddi Cenedlaethol/ CETW/Cyflogwyr
	3b	Adolygu /diweddarau hyfforddiant aseswyr ac ymwybyddiaeth o'r dull di-wastraff	2001/02	Corff Hyfforddi Cenedlaethol/ CETW/Cyflogwyr
4	4a	Datblygu cwrmpas y rhaglen bresennol ar gyfer arweinwyr timau a sicrhau ei bod ar gael yn hawdd	2001/02	Cyflogwyr/CETW/ Corff Hyfforddi Cenedlaethol
	4b	Cefnogi argymhellion ar gyfer hyfforddiant am ddim i oedolion hyd at Lefel 2 a sicrhau bod cyfleoedd ar gael yn y gweithle	O 2000	Cyflogwyr/FfMC/ Cynulliad
5	5a	Creu a dosbarthu cyfeirlyfr o raglenni cefnogaeth presennol ar gyfer hyfforddi busnesau bach a chanolig	2001	WDA/ Cyswllt Busnes
	5b	Cyfuno datblygiad y gadwyn gyflenwi gyda rhaglenni hyfforddiant clwstwr y sector	2001/02	FfMC/CETW/ Corff Hyfforddi Cenedlaethol
	5c	Gweithio i godi ffocws a phroffil gwasanaethau Cyswllt Busnes	2001/02	WDA/Cyswllt Busnes
6	6a	Gweithio gyda'r Asiantaeth Sgiliau Sylfaenol i roi diffiniadau a phrofion cyffredin ar waith wrth dadansoddi anghenion recriwtio a hyfforddi	2001	FfMC/CETW/ Corff Hyfforddi Cenedlaethol/GC
	6b	Hyrwyddo cyfleoedd Dysgu Uniongyrchol a chanolfannau dysgu i weithluedd a cheiswyr gwaith	O 2000	Ufl/cyflogwyr/ FfMC/GC
7	7a	Ceisio'n ddyfal i greu partneriaethau gydag ysgolion lleol, Partneriaethau Addysg a Busnes, AU ac AB	Parhaus	Cyflogwyr/FfMC/ Partneriaethau Addysg a Busnes/ CETW
	7b	Mynd ati i gynnig lleoliadau i athrawon/disgyblion/ myfyrwyr	2001	Cyflogwyr/FfMC HE/FE
	7c	Hyrwyddo cynlluniau'r sector a chyfleoedd o'i fewn i ysgolion, pobl ifanc a chymunedau	2001	Cyflogwyr/FfMC/ Gwasanaeth Gyrfaoedd/EBPs
8	8a	Ystyried mabwysiadu safon Buddsoddwyr Mewn Pobl syml newydd	Parhaus	Cyflogwyr/FfMC
	8b	Adolygu strwythurau a chyfleoedd am ddirchafiad	Parhaus	Cyflogwyr/FfMC
9	9a	Defnyddio digwyddiadau gyrfaoedd a sgiliau i hyrwyddo'r sector i ymgeiswyr newydd	2001	Corff Hyfforddi Cenedlaethol/ Gwasanaeth Gyrfaoedd
	9b	Adolygu ymarferoldeb fersiwn o Sioe Sgiliau y DU yng Nghymru (NEC 5-9 Gorffennaf 2000)	Nawr ar gyfer 2001	Cyrrff Hyfforddi Cenedlaethol/ Cynulliad/ Sgiliau'r DU/ Fforymau
10	10a	Dylai AU/AB a chyflogwyr gydweithredu er mwyn cysylltu technegau masnachu ar y we gyda cheisiadau am waith yn y sector	Hydref 2000	FfMC/AU/AB/ CETW
	10b	Sefydlu safle porth i'r sector moduron yng Nghymru ar gyfer canfod ffynonellau, cyfnewid gwybodaeth, newyddion am ddirchafiadau a hyfforddiant	O Hydref 2000	FfMC/WDA/ CETW/Corff Hyfforddi Cenedlaethol
11	11a	Adolygu digonolrwydd hyfforddiant Mechatronics	2001	CETW/FfMC

